

Ἡ Ἰωνικὴ Ἐπανάστασις

Πῶς προεκλήθη καὶ ποίαν τροπὴν ἔλαβε Ἡλίου ΑΒ.
14 Σεπ. 1939

Μετά τὴν ἀνακοπήσαν σκυθικὴν ἐκστράτειαν, τῆς ὁποίας ἐγνώρισαν ὅσες δραματικὰς φάσεις εἰς τὸ προηγουμένον, ὁ Δαρεῖος, ἀποχωρῶν εἰς Ἀσίαν, ἀφῆκεν εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἰσχυρὰν Περσικὴν δύναμιν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Μεγαβάτον, ἐπὶ σκοπῇ νὰ συμπληρώσῃ τὴν κατακτῆσιν τῆς Θράκης.

Ἡρωικὴν ἀντίστασιν ἀντίστην, ἡ ἐπὶ τῆς Προποντίδος Πέρσιος, τῆς ὁποίας διωγὸς ἡ πτώσις ἐσημάνεν ὀριστικὴν ἐγκατάστασιν τὸν Περσὸν ἀπὸ τὰ παρὰ τῆς Θράκης καὶ μέγχι τοῦ Στρυμόνος, ὅπου ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ φύλα προσέφερον ἡγὴν καὶ ὅσους εἰς τὸν Πέρσῃ βασιλεῖα, ἀναγνωρίζοντα οὕτω τὴν κυριαρχίαν του.

Φυσικῇ, ἡ Περσικὴ ἐπέκτασις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σταματήσῃ ἕως αὐτοῦ. Ὁ Μεγαβάτης, διαβάς τὸν Στρυμόνα, ὑπέταξε τοὺς Παιονίας, τοὺς δὲ Μακεδόνας, τοὺς ὑπὸ τὸν βασιλεῖα Ἀμόνταν, κατέστησε φόρου ὑποτελείας. Καὶ τότε ἐγένετο μία διαδοχικὴ μεταποικισμὸς πληθυσμοῦ. Κατὰ προσωπικὴν διαταγὴν τοῦ Δαρείου, μέγα πλῆθος Παιονίων μετεφέρθησαν εἰς Ἀσίαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς Θυρίαν. Ἡ μεταποικισμὸς πληθυσμὸν ἀπέτελε ἀνεκὰθεν βάσιν τῆς διοικητικῆς πολιτικῆς τῶν Ἀνατολικῶν κρατῶν.

Ἀργότερον, ἄλλος Πέρσης στρατηγὸς ὑπέταξε τὴν ἡμῶν καὶ τὴν Ἰμβρον. Ὅταν κατελήφθησαν καὶ τὰ δύο στρατηγικὰ σημεῖα, οἱ Πέρσαι εὐρίσκοντο πλέον εἰς τὰ πρόθρονα τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖνο διωγὸς ποῦ κατέστησε ἀκόμη περισσότερον ἐμφανὴ τὰ σχέδια τῶν Περσῶν περὶ κατακτητικῆς τῆς Ἑλλάδος ἦτο ἡ αὐτόχημα προδοτικὴ στάσις τοῦ Ἰππίου. Αὐτός, κατὰ τὸ 506 π. Χ., ἀφ' οὗ ἀπέμεινε ἐντελὲς ἡ ἀναλήθη τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηνῶν διὰ τῆς βοήθειας τῶν Σπαρτιωτῶν, ἀπετάθη εἰς τὸν δόλεφον τοῦ Δαρείου Ἀρταφέρνην, σατράπην τῶν Σάρδεων, καὶ ἐξήγαγε τὴν βοήθειάν του πρὸς καταλήψιν τῶν Ἀθηνῶν, ὁποῦ καὶ νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Ἀθηναίους ὑπὸ τὸν Μέγα Βασιλεῖα.

Εὐθὺς ἀμέσως, ἐν τούτοις, συνέβη κάτι πολὺ τραγικώτερον ἀπὸ καὶ θλιβερότερον. Οἱ ἴδιοι Ἀθηναῖοι ἐστειλαν πρέσβεις πρὸς τὸν Ἀρταφέρνην καὶ ἐξήτησαν τὴν βοήθειάν του ἐναντίον... τῶν Σπαρτιωτῶν. Ὁ Ἀρταφέρνης εἶχε ἤδη τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἐκρίνε σκοπιώτερον νὰ χειρισθῇ μὲν περισσότερον διπλωματικώτερον τὸ ζήτημα, ὥπως ἀποδοῦν τοὺς περισπωμένους μετὰ τὴν διεδούσιν εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἀπέμεινε λοιπὸν τοὺς Ἀθηναίους πρέσβεις λέγων εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ μόνος τρόπος ἐξασφαλισμῶς τῶν ἦτο νὰ ἐπαναφέρουν τὸν Ἰππίαν.

Ὁ Ἀρταφέρνης ἐπαίειν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπὶ δύο ἀδεχομένους. Ἡ οἱ Ἀθηναῖοι θὰ ἐπανέφερον τὸν Ἰππίαν, ὅποτε ἡ Περσικὴ διεδούσις θὰ ἐπαραγωγιστοῦτο αὐτομάτως καὶ ἀκόπως, ἡ θὰ ἠρνοῦνται νὰ συμμορφωθῶν πρὸς τὰς συμβουλὰς του, ὅποτε ἡ... μερίμνη του ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τῶν Ἀθηνῶν θὰ ἀδικαιοῦται ἀμέσως.

ἐπέμβαιον τῶν Περσικῶν στρατευμάτων. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀπερρίψαν τὴν συμβουλὴν.

Ὁ Ἀρταφέρνης ἠναγκάσθη, ἐν τούτοις, νὰ ἀναβάλῃ προσωρινῶς τοὺς ἀποστολὰς τοῦ σχεδίου του, λόγω παρεμβλήθεν ἐν τῷ μεταβῶν γεγονότων. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς Προποντίδος καὶ τὸν νῆσον τοῦ βορείου Αἰγαίου, οἱ Πέρσαι κατεῖχον σπουδαία στρατηγικὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἤρχισαν ἤδη νὰ χρησιμοποιοῦν ὡς ὀχυρῆται. Ἡ μεταστρεφὴς τῆς κατακτητικῆς Περσικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία ἐγκατέλειπε πρὸς τὸ παρὸν τὰς πρὸς Ἀνατολὰς ἐλπίδας τῆς καὶ ἡνέρις τὴν Δύσιν, ἀπέτελε σαφὲς μαρτυρικὸν περὶ τοῦ ὅτι οὐτε οἱ σατράπαι οὐτε ὁ Μέγας Βασιλεὺς ἐμελλαν νὰ περιορισθῶν εἰς τὰς μέχρην τὴν ἦδη κατεχομένους φιλοδοξίας των.

Εἰς τὴν πλουσίαν Νάξον, ὁ ἄλλος ἐξεδίδοις τοὺς ἀριστοκράτας ἐκ τῆς ἐξουσίας. Αὐτοὶ κατέβησαν εἰς τὴν Μίλητον, μὲν σημαντικὸν ἀριθμὸν παρῶν, καὶ ἕνα μέρος τοῦ στόλου τῶν Ναξίων καὶ 8.000 περίπου ὀπλίτας. Τότε, ὁ μαρδοχὸς τύραννος τῆς Μιλήτου Ἀρισταγόρας, συμμὸν ἐβένθη τὴν παράκλησιν τῶν ἀριστοκρατῶν πρὸς κατὰληψιν τῆς Νάξου, ἡ τὴν ἐπικυριαρχίαν τῶν Περσῶν, ἀλλὰ καὶ μεταδὸς αὐτοπροσώπως πρὸς τὸν Ἀρταφέρνην, παρέστησαν ὡς μοναχικὴν τὴν εὐκαιρίαν τῆς Περσικῆς ἐπικρατήσεως, ἐὰν ὁ σατράπης τῶν Σάρδεων τοῦ παρείχε περὶ τὰ ἐκείνην ἡμέραν καὶ τὴν ἐπικύρησιν τοῦ ὑποσχεθῆναι. Ὁ Ἀρταφέρνης ἐνέφερεν διὰ τὰς προτάσεις αὐτὰς, ποτὲ μάλλον καθ' ὅσον ὁ Ἀρισταγόρας, ἐπύλανε γαιθῶρος τοῦ Ἰστιαίου, ἐγκαθερίκτου, ὡς εἰδομεν. Ἀλλὰ τοῦτοχρονὸς καὶ αὐλικὸς. Ἐπὶ τὸν ὅτι, πλὴν τῆς Νάξου, θὰ ἦντο νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν σατραπείαν του καὶ ἄλλας νήσους, πιθανῶς δὲ καὶ τὴν μεγάλην Εὐβοίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἐπικύρησις θέσις ἐσημάνε τὴν ἀπάρχην

τῆς καθυποτάξεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὅτι οὕτω ἐξηφοῦν τὴν φύλιν τοῦ Ἰστιαίου, τοῦ ἐπικινδύνου κατὰ τὰ ἄλλα συμβούλου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Δαρείου, ὁ Ἀρταφέρνης ἀνεφῆρθη ἀμέσως εἰς τὰ Σούδα, καὶ ἐξέθεσε τὰ σχέδια του. Ἡ Περσικὴ αὐλή, ἀντὶ τῶν ζητηθέντων ἐκατὸν πλοίων, διέταξε νὰ διανεσθῶσι τὰ διπλάσια. Οὕτω, κατὰ τὴν ἀνοίξιν τοῦ 499 π. Χ. ἐξέπλευσεν ὁ στόλος ἐκ 200 πλοίων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πέρσου ναυάρχου Μεγαβάτου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀρισταγόρας, διὰ λόγους ἠθικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εἰὰ νὰ μὴ ἐκωφῶσιν οἱ Ἑλλήνες τὴν ἐκστράτειαν ἐκ καθαρῶς Περσικῆς, ὅπως καὶ ἦτο, ἄλλως τε.

Ἡ Περσικὴ Αὐλὴ ἀφῆκεν ἐξεπικύρησας τὸν καθορισμὸν τῆς ἐξουσίας τῶν ἑξῶ ἀρχηγῶν. Ἐξ αὐτοῦ δὲ προέκυψε ἑνωσις κατὰ τὸν πλοῦν. Καρὰ πᾶσι ἑμπειρότερος τοῦ Ἀρισταγόρας, ὁ Μεγαβάτης δὲν ἠδύνατο καὶ δὲν ἤθελε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὸν θάνατόν του εἰς περιπέτειον ἥττης ἡ καὶ νὰ ἡττηθῇ ἐναντὶ τῆς Αὐλῆς εἰς περιπέτειον νίκης. Διὰ νὰ ἐκδικηθῇ λοιπὸν τὸν Ἀρισταγόραν, ἐνώρισε κρυφίως εἰς τοὺς Ναξίους τὰ Περσικὰ σχέδια. Οἱ Νάξιοι δὲν κατελήσθησαν οὕτως ἐξ ἀποροπῆς. Ἐπεσκοῦσαν ἐν τάχει τὰ τεῖχη των καὶ ἐφραζόν τὸν λῆμνα των, ἐξαναγκάσαντες διὰ τὸν τρόπον αὐτοῦ τοὺς Ἰωνας καὶ Πέρσας νὰ προδοῦν εἰς πολιορκίαν τῆς πόλεως των. Ἡ πολιορκία παρατεθῆναι ἐπὶ τριήμιον, καὶ οἱ Νάξιοι ἐλογον τὴν ἀντοχὴν νὰ τὴν παρατελοῖσαν ἀκόμη ἐπὶ μακρόν. Ἐξητληθῶσαν διωγὰς τὰ ἐπιθῆναι τῶν Περσῶν, οἱτινες, μετὰ τετράμημον, ἠναγκάσθησαν νὰ λύσουν τὴν πολιορκίαν.

Συμφωνῶν πρὸς τὰ σχέδια καὶ τὰς μηχανορραφίας τοῦ Μεγαβάτου, ἡ κατασχευὴ τῆς ἀποτυχίας ἐκίνησε ἐπέπεσον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀρισταγόρου, πολὺ περισσότερον καθ' ὅσον.

Ο Πέρσης γάλακτος είχε την επιθυμία να αφήσει ελεύθερο εὐχάριστην διὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἀρχὴν αὐτὸν ἐν τῷ ὑποφύοντι Μιλήτῳ.

Ἀπὸ τῆς Συμβατικῆς ἤδη ἐκστρατείας, τὰ Σόσια ἐπαύσαν να ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς Ἕλληνας τυράνδων τὰν καὶ ἐτοιμάσαν να διαπράξουν τὸ πᾶν πρὸς ἐξουσίαν τῆς ἀτομικῆς τῶν τυραννίας. Τώρα ἡ ἀποτυχία τῆς Νάξου ἐπήρξατο τὴν δυστοκίαν τῆς Ἀλφίης.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Ἰστιάριος θαρρόν ἐφερε τὰ χρυσὰ τοῦ δεσμοῦ. Βέβαιον ἴσται δὲ ὅτι ὁ γαμβρὸς του θὰ τὸν ἐδοῖται ἀποσπῆσαι, ἐμύνησαν εἰς αὐτὸν τὴν τύχην ἡ ὁποία τὸν ἐπερίμενε ἐκ τῆς ἀποτυχίας του καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ ἐξέλξη τὰ τάγματα ἐπαναστάντων τῶν Ἰωνικῶν πόλεων κατὰ τὸν Περσῶν. Ὁ Ἀρισταγόρας ἀνεφάρθη ἀμέσως εἰς τὸν δῆμον Μιλήτου καὶ εἰσαγγέλη τὰ περὶ ἐξεγέρσεως σχέδια, τὰ ὁποία καταπολέμησαν ὁ ἱστοριογράφος Ἐκτατίας. Ὁ δῆμος, ἐν τούτοις, ἀπεδείχθη μετ' ἐνδοιασμοῦ τὰς προτάσεις τοῦ Ἀρισταγόρα, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὰ γεγονότα ἐξελιχθῆσαν κατὰ τὸν πλέον ραγδαίον τρόπον. Ὁ ἐκ Νάξου ἐπιστρέφων Ἰωνικὸς στόλος δὲν εἶχεν ἀκόμη διαλυθῆναι, ὅταν ἐστάθη εἰς τὰς πόλεις ἐκ Μιλήτου δ' Ἀρισταγόρας ὅπως προεβίβει τὸ κίνημα τῆς ἐξεγέρσεως. Τότε οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς πατρίδας τῶν αὐτὰ καὶ στρατιῶται συνάλεσαν τοὺς τυράντους καὶ τὰ ἐπαύσαν μὲλὴ τῆς Περσικῆς βασιλείας. Ὅλαι αἱ Ἰωνικαὶ καὶ αἱ Ἀσολικαὶ πόλεις ἐκήρυξαν τὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία ἐπεκτετάθη πρὸς ἵπτον, μέχρι τῆς Λυκίας καὶ τῆς Κύρου.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ἀρισταγόρας ἐμύνην πρὸς ἐξέγερσιν συμμάχων ἵνα κατοικήσῃ τοῦ ἀγῶνος. Ἀπυθύνθη πρῶτον εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπου ὅμως εὖχετο ψυχρότατῃ ὑποδοχῇ. Οἱ Σπαρτιάται, θαυμάσιοι στρατιῶται ἀλλὰ κενόφρονες πολιτικοί, ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις περὶ παραγωγῆς βοηθείας, δηλώσαντες δὲ ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἰωνίας ἔχει ἐντέλειαν πρὸς αὐτοὺς ἀποσπῆσαι. Τότε, ὁ Ἀρισταγόρας ἐστράφη πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρέτριαν, ὅπου τὰ πράγματα ἦσαν διαφορετικὰ. Οἱ Ἀθηναῖοι μετ' ἐνδοιασμοῦ διέβλεπον τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅμοιο δὲ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐξέγερσιν δὲ ἀποστέλλειν ἐπικουρίαν. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρεχώρησαν εἰς τὸν Ἀρισταγόραν 20 τριήρεις, οἱ δὲ Ἑλληνεῖς ἄλλως πέντε.

Ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς ἐνίσχυσης δὲν ἔτε ἐξουσία ἀξιοκαταρρήτως. Ἀλλὰ εἶχε πολλὸ μεγαλυτέραν ἠθικὴν σημασίαν τὸσον ὅτι οὗτοι βοηθοῦντας ὅσον καὶ διὰ τὸς ἐπαναστάτας. Διότι τὸσον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρέτριαν ὅσον καὶ εἰς τὰς Μικρασιατικὰς πόλεις, ἀνεκλήθησαν ἐκ τῆς λήψεως οἱ ἀπὸ φιλικῆς καὶ ἐθνικῆς δεσμοῦ καὶ ἀνεγνώρισθαι διὰ μίαν ἀκόμη φοράν αἱ Ἀθηναῖες ὡς μήτηρ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων καὶ ὡς κοινὴ τοῦ ἁπτικοῦ πολιταμοῦ.

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ Πέρσαι δὲν ἐμύνην μετ' ἐξουσιοδοτήσεως τὰς χεῖρας. Ἐκώλεσαν εἰς βοήθειαν τῶν τὸν Φοινικῶν στόλον. Ἀπὸ ἑνὸς δὲ οἱ Πέρσαι

καὶ ἀπὸ τῆς ἐπικρατοῦσας κατὰ τὴν Μιλήτου διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἀρχὴν αὐτὸν ἐν τῷ ὑποφύοντι Μιλήτῳ. Ἀπὸ τῆς Συμβατικῆς ἤδη ἐκστρατείας, τὰ Σόσια ἐπαύσαν να ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς Ἕλληνας τυράνδων τὰν καὶ ἐτοιμάσαν να διαπράξουν τὸ πᾶν πρὸς ἐξουσίαν τῆς ἀτομικῆς τῶν τυραννίας. Τώρα ἡ ἀποτυχία τῆς Νάξου ἐπήρξατο τὴν δυστοκίαν τῆς Ἀλφίης. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Ἰστιάριος θαρρόν ἐφερε τὰ χρυσὰ τοῦ δεσμοῦ. Βέβαιον ἴσται δὲ ὅτι ὁ γαμβρὸς του θὰ τὸν ἐδοῖται ἀποσπῆσαι, ἐμύνησαν εἰς αὐτὸν τὴν τύχην ἡ ὁποία τὸν ἐπερίμενε ἐκ τῆς ἀποτυχίας του καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ ἐξέλξη τὰ τάγματα ἐπαναστάντων τῶν Ἰωνικῶν πόλεων κατὰ τὸν Περσῶν. Ὁ Ἀρισταγόρας ἀνεφάρθη ἀμέσως εἰς τὸν δῆμον Μιλήτου καὶ εἰσαγγέλη τὰ περὶ ἐξεγέρσεως σχέδια, τὰ ὁποία καταπολέμησαν ὁ ἱστοριογράφος Ἐκτατίας. Ὁ δῆμος, ἐν τούτοις, ἀπεδείχθη μετ' ἐνδοιασμοῦ τὰς προτάσεις τοῦ Ἀρισταγόρα, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὰ γεγονότα ἐξελιχθῆσαν κατὰ τὸν πλέον ραγδαίον τρόπον. Ὁ ἐκ Νάξου ἐπιστρέφων Ἰωνικὸς στόλος δὲν εἶχεν ἀκόμη διαλυθῆναι, ὅταν ἐστάθη εἰς τὰς πόλεις ἐκ Μιλήτου δ' Ἀρισταγόρας ὅπως προεβίβει τὸ κίνημα τῆς ἐξεγέρσεως. Τότε οἱ ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς πατρίδας τῶν αὐτὰ καὶ στρατιῶται συνάλεσαν τοὺς τυράντους καὶ τὰ ἐπαύσαν μὲλὴ τῆς Περσικῆς βασιλείας. Ὅλαι αἱ Ἰωνικαὶ καὶ αἱ Ἀσολικαὶ πόλεις ἐκήρυξαν τὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία ἐπεκτετάθη πρὸς ἵπτον, μέχρι τῆς Λυκίας καὶ τῆς Κύρου.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ἀρισταγόρας ἐμύνην πρὸς ἐξέγερσιν συμμάχων ἵνα κατοικήσῃ τοῦ ἀγῶνος. Ἀπυθύνθη πρῶτον εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπου ὅμως εὖχετο ψυχρότατῃ ὑποδοχῇ. Οἱ Σπαρτιάται, θαυμάσιοι στρατιῶται ἀλλὰ κενόφρονες πολιτικοί, ἀπέρριψαν τὰς προτάσεις περὶ παραγωγῆς βοηθείας, δηλώσαντες δὲ ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἰωνίας ἔχει ἐντέλειαν πρὸς αὐτοὺς ἀποσπῆσαι. Τότε, ὁ Ἀρισταγόρας ἐστράφη πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρέτριαν, ὅπου τὰ πράγματα ἦσαν διαφορετικὰ. Οἱ Ἀθηναῖοι μετ' ἐνδοιασμοῦ διέβλεπον τὸν ἐθνικὸν χαρακτῆρα τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅμοιο δὲ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐξέγερσιν δὲ ἀποστέλλειν ἐπικουρίαν. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρεχώρησαν εἰς τὸν Ἀρισταγόραν 20 τριήρεις, οἱ δὲ Ἑλληνεῖς ἄλλως πέντε.

Ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς ἐνίσχυσης δὲν ἔτε ἐξουσία ἀξιοκαταρρήτως. Ἀλλὰ εἶχε πολλὸ μεγαλυτέραν ἠθικὴν σημασίαν τὸσον ὅτι οὗτοι βοηθοῦντας ὅσον καὶ διὰ τὸς ἐπαναστάτας. Διότι τὸσον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρέτριαν ὅσον καὶ εἰς τὰς Μικρασιατικὰς πόλεις, ἀνεκλήθησαν ἐκ τῆς λήψεως οἱ ἀπὸ φιλικῆς καὶ ἐθνικῆς δεσμοῦ καὶ ἀνεγνώρισθαι διὰ μίαν ἀκόμη φοράν αἱ Ἀθηναῖες ὡς μήτηρ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων καὶ ὡς κοινὴ τοῦ ἁπτικοῦ πολιταμοῦ. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ Πέρσαι δὲν ἐμύνην μετ' ἐξουσιοδοτήσεως τὰς χεῖρας. Ἐκώλεσαν εἰς βοήθειαν τῶν τὸν Φοινικῶν στόλον. Ἀπὸ ἑνὸς δὲ οἱ Πέρσαι

καὶ ἀπὸ τῆς ἐπικρατοῦσας κατὰ τὴν Μιλήτου διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἀρχὴν αὐτὸν ἐν τῷ ὑποφύοντι Μιλήτῳ.

Ἡ ΕΛΛΑΣ ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ ΠΡΩΤΗ ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Πιστεύεται κοινὸς δὲ τὸ ὑποβρύχιον εἶνε νεωτέρῃ ἐφεύρεσις χρησιμοποιοῦμενα τὸ πρῶτον τὰς παραμονὰς τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Οἱ Ἕλληνες ἀναγνώσται πρέπει νὰ γνωρίζουν δὲ τὸ πρῶτον σύγχρονον ὑποβρύχιον τὸ ὁποῖον ἐλαβε μέρος εἰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις ἦτο τὸ Ἑλληνικὸν «Δελφίν», τὸ ὁποῖον ἀπεκλείετο τότε καταδυόμενον καὶ ὁ ὅτι ὑποβρύχιον (ὁ τελευταῖος ὅρος ἐκπεράττειν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πολέμου). Τὸ «Δελφίν» ἐρησιμοποιήθη ἐπιτυχῶς κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, συμπτῶτον μετὰ τὸν λοιπὸν σκαφὸν τοῦ στόλου πρὸ τῶν Δαρδανελλίων. Χάριν τῆς ἱστορίας πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἡ πρώτη χρησιμοποίησας ἐν πολέμῳ μίαν ἀκόμη σπουδαιότητα τελειοποιήσαν τῶν πολεμικῶν πλοίων, τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ αἰσίου. Εἰδικώτερον ἡ ἀτομικότης φρεγάτας «Καρτερία» τὴν ὁποῖαν ἐκυβέρνησε ὁ Ἀστυγὴς τὸ τελευταῖον ἐτος τῆς ἐπανάστασεως ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἀμύνητος σκάφος τὸ ὁποῖον ἐλαβε μέρος εἰς ἐπιχειρήσεις, σημειώσαν μάλι-

στα λαμπρὰν ἐπιτυχίαν, ἀφοῦ καταναγκάσθησαν ἀποκλίνειν μοῖραν τοῦ καὶ σκαφὸν παρὰ τὴν ἴτιαν ἐν τὸς τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

Ὁ λόγος ὅμως εἶνε ἐνταῦθα περὶ τοῦ πρώτου ὑποβρυχίου, τὸ ὁποῖον εἶνε κατὰ τρεῖς σχεδὸν ἀιώνας παλαιότερον τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Κατασκευασθὲν οὗτο ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ 1620 ἀπὸ τὸν Ὀλλανδοὺν μηχανικὸν Βάν Ντρέμπελ καὶ εἶχεν ὅλας τὰς ιδιότητες καὶ σημερινῷ ὑποβρυχίου. Καταδυθὲν εἰς τὸν ποταμὸν Τάμεσιν ἐνώπιον πολλοῦ πλήθους καὶ ἐπιστήμων, κατόρθωσε νὰ πλεύσῃ ἀπὸ τὸ ὕδωρ εἰς ἐσθὸς τριῶν μέτρων.

Ἡ μὴν δυσχερὴς τὴν ὁποῖαν ἀντιμετώπισε ὁ κατασκευαστὴς τοῦ πρώτου αὐτοῦ ὑποβρυχίου ἦτο ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον ἐπρεπε νὰ προωθῆται τὸ σκάφος του. Τὴν ἐποχὴν ἐκίνην ὁ ἀτμός δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐφαρμοσθῇ. τὰ πλοῖα δὲ ἐκινούντο δι' ἰστίων διὰ κωπῶν. Ἀντὶ κόσμος ὁ Βάν Ντρέμπελ ἐφῆρσε ἑλικά κινούμενον διὰ τῆς μύκης δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὸ ΠΡΟΧΕΟΣ : Ἡ μοῖρα ἑκείνου τοῦ ἀγῶνος.